

Grm Novo mesto – center biotehnike in turizma
Kmetijska šola Grm in biotehniška gimnazija
Sevno 13, 8000 Novo mesto

Lokalna trajnostna oskrba, primer dobre prakse zagotavljanja kratkih verig od proizvajalca do potrošnika

Matej Zobec

matej.zobec@grm-nm.si

Mednarodna konferenca „Z lokalno pridelano hrano in gibanjem do zdravega življenjskega sloga“

Ljubljana, 14. 6. 2021

Slovensko kmetijstvo se sooča s številnimi problemi in eden izmed glavnih je problem odkupnih cen pridelkov iz osnovne kmetijske dejavnosti.

Lokalna trajnostna oskrba in vzpostavljanje kratkih verig imata širši družbeni pomen.

Povpraševanje po lokalno pridelani, sledljivi, zdravi in kakovostni hrani je iz leta v leto večje.

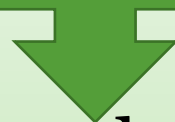
Stopnja samooskrbe z mlekom v Sloveniji je zadnjih nekaj let zelo visoka, pojavljajo se celo presežki.

Vir: KIS

STOPNJA SAMOOSKRBE S KMETIJSKIMI PROIZVODI (%)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Žita - SKUPAJ	56,6	71,1	70,2	64,7	76,6	72,1	73,9
Pšenica skupaj	49,3	54,9	64,8	46,8	59,0	52,1	52,6
Rž in soržica	31,1	43,2	49,6	74,6	72,6	61,1	47,0
Ječmen	54,3	68,0	81,3	62,0	72,2	73,4	74,2
Koruza	61,5	82,4	71,5	57,9	91,0	86,9	91,3
Krompir (svež in predelan, brez škroba)	62,9	63,0	55,1	46,3	67,5	58,8	54,8
Zelenjava (sveža in predelana)	30,1	36,5	34,0	33,8	37,8	38,8	41,7
Sadje (sveže)	41,9	47,0	44,0
Vino – tržno leto	96,3	102,1	83,2	86,5	92,7	84,2	...
Meso - SKUPAJ	84,2	84,7	83,4	81,9	79,8	74,0	76,7
Goveje in telečje meso	106,0	109,7	111,5	107,4	106,3	98,6	108,0
Prašičje meso	52,3	49,5	46,5	39,6	39,0	34,6	34,7
Perutninsko meso	112,2	113,3	109,3	117,4	111,4	103,1	106,8
Jajca	92,7	96,2	92,2	91,4	90,4	93,1	94,8
Mleko - SKUPAJ	116,4	119,7	117,4	118,2	120,3	124,9	131,3

Promocija lokalne hrane je bistvena za ohranitev slovenske pridelave in predelave hrane, saj je domač, osveščen potrošnik tisti, ki zagotavlja, da bo slovenska pridelava in predelava hrane uspešna.

Med malčki in otroci je uživanje mleka zadovoljivo, medtem ko njegova priljubljenost v času najstništva pomembno upade!

Mleko ima ključne prehranske elemente kot je vitamin D in Ca.

Smernice:

STAROST	SKODELIC/DAN
1-2 leti	2-3 (polnomastno)
2-3 leta	2 (posneto)
4-5 let	do 2 (posneto)

Osnovne šole vključujejo mleko in mlečne izdelke najpogosteje v šolsko malico in sicer 3-krat na teden (43,8 % vseh šol).

- ✓ 13 % osnovnošolcev uživa mleko večkrat na dan
- ✓ 41 % osnovnošolcev le 1-krat na dan uživa mleko
- ✓ 8 % jih je uživa mleko največ nekajkrat na mesec

(Vir: NIJZ)

Zadnja leta se veliko poudarja pomen lokalno pridelane hrane in tudi projekti, kot je »Izbrana kakovost - Slovenija«, ki so podprti s strani države, že kažejo učinke ozaveščanja ljudi o kakovosti in drugih prednostih lokalno pridelane hrane.

Rezultati meritev uspešnosti promocije kažejo, da se je po nekaj letih izvajanja promocije odnos potrošnikov do lokalno pridelane in predelane hrane bistveno izboljšal.

Kmetijska šola Grm in biotehniška gimnazija Novo mesto ima za potrebe pedagoškega dela goveji hlev v katerem redi govedo za proizvodnjo mleka.

Mleko prodamo ali pa ga sami predelamo v šolski sirarni v najrazličnejše mlečne izdelke, ki jih potem tržimo v lokalnem okolju.

V okviru projekta Mlekastično! Izberem domače so dijaki raziskovali pot mleka od kmetije do kozarca, na koncu pa so sodelovali tudi pri razvijanju novega produkta.

Dejstvo je, da potrošniki postajajo vse bolj zahtevni in ob vedno bolj ozaveščenem potrošniku si ne moremo privoščiti, da na police postavimo povprečen izdelek.

Izhodišče za zastavljen cilj je dolgoletna uspešna prodaja mleka in mlečnih izdelkov Kmetijske šole Grm in biotehniške gimnazije Novo mesto.

Na podlagi prehranskih navad dijakov, ki so pri projektu sodelovali, in njihovih vrstnikov smo se odločili, da bo proizvod, ki ga bomo poskusno dodali v našo ponudbo, čokoladni napitek.

Kmetijska šola Grm in biotehniška gimnazija Novo mesto ima dobro razvejano mrežo lokalnih kupcev, ki jim lahko kot novost v ponudbi predstavimo naš izdelek ter ga seveda postavimo tudi na police naše prodajalne.

Svetovni dan mleka, 1. junij, smo izkoristili za promocijo izdelka med dijaki in zaposlenimi. Med njih smo namreč razdelili lično embaliran izdelek, ki smo mu priložili še zloženko z informacijami o koristnosti uživanja mleka.

Hvala za pozornost